

Folketingets Socialudvalg

Sagsnr. 2015 - 3933

Dato: 20. maj 2015

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 22. april 2015 følger hermed ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forholds endelige svar på spørgsmål nr. 292 (SOU alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Finn Sørensen (EL).

Spørgsmål nr. 292:

”Ministeren bedes redegøre for konkurser, der har været i hjemmeplejen, siden loven om ”frit valg” trådte i kraft i 2003. I den forbindelse ønskes følgende oplyst fordelt på kommuner:

- Antal konkurser
- Antal borgere berørt
- Antal ansatte berørt
- Kommunernes samlede meromkostninger som følge af konkurserne.”

Svar:

Loven om frit valg trådte i kraft i 2003, men blev, med støtte fra Enhedslisten, ændret i 2013 som en del af Finanslovsaftalen. Formålet med lovændringen var at give kommunalbestyrelsen mere fleksibilitet til at tilrettelægge det frie valg af hjemmehjælpen efter lokale forhold, borgernes behov og mere omkostningseffektivt. De ændrede regler betyder, at serviceloven ikke længere indeholder betingelser for udvælgelsen af leverandører af hjemmehjælp efter servicelovens § 83. Hvis kommunalbestyrelsen vælger at skabe grundlag for borgernes frie valg via indgåelse af kontrakt, skal kommunalbestyrelsen stadig overholde de forvaltningsretlige principper og de gældende udbudsregler.

Ændringen betyder også, at kommunerne i dag kan begrænse antallet af private leverandører, idet borgerne skal have valgfrihed mellem to leverandører, hvoraf den ene kan være den kommunale leverandør.

Uanset hvordan kommunerne tilrettelægger det frie valg, har kommunerne, jf. § 4 i serviceloven, forsyningsforpligtelsen i forhold til at sikre, at borgerne får den

hjælp, som de har krav på. Det gælder også i forbindelse med en privat leverandørs konkurs.

Ministeriet ligger ikke inde med oplysninger som omtalt i spørgsmålet. Til brug for besvarelsen har jeg derfor indhentet bidrag fra KL, der oplyser følgende:

”Konkurser er i de fleste tilfælde en konsekvens af den skærpede konkurrence, som er fulgt i kølvandet på ændringer af fritvalgsreglerne i 2013. Konkurserne må derfor anses for at være en almindelig markedskonsolidering. Ikke desto mindre skaber konkurserne uro omkring samarbejdet med de private leverandører og kan skabe akutte forsyningsudfordringer for kommunerne.

Færre og mere professionelle private samarbejdsparter er en afgørende forudsætning for at kunne skabe et mere udviklingsorienteret samarbejde, bl.a. med fokus på rehabilitering på ældreområdet. Løsningen er ikke at vende tilbage til de tidligere godkendelsesregler, som skaber en markedssituation med mange små, lokalforankrede leverandører.

Øget konkurrenceudsættelse på området er således naturligt med til at reducere antallet af leverandører i kommunerne. Nogle firmaer har således været for små, og har ikke haft den fornødne faglighed til at kunne honorere de nye krav på området. Andre gange er konkurserne begrundet i urealistiske vækststrategier for plejefirmaerne i et marked med stigende priskonkurrence.

Hidtil er kommunerne lykkedes med at overtage borgere, evt. i samarbejde med øvrige private leverandører. Oftest overtager kommunen (eller de øvrige private leverandører) også i stort omfang de berørte medarbejdere.

KL har ikke et samlet overblik over konsekvenserne ved konkurser blandt private leverandører af hjemmehjælp siden 2003, hverken for de berørte borgere eller ansatte, eller et præcist estimat for de kommunale merudgifter som følge af konkurserne”.

Som nævnt har Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold heller ikke nogle samlede opgørelser over antal konkurser, berørte borgere eller ansatte, eller de samlede meromkostninger. Kommunerne har imidlertid mulighed for kontraktmæssigt at sikre sig økonomisk i forhold til en leverandørs konkurs, fx ved at stille krav om en bankgaranti.

Manu Sareen

/ Eva Pedersen